

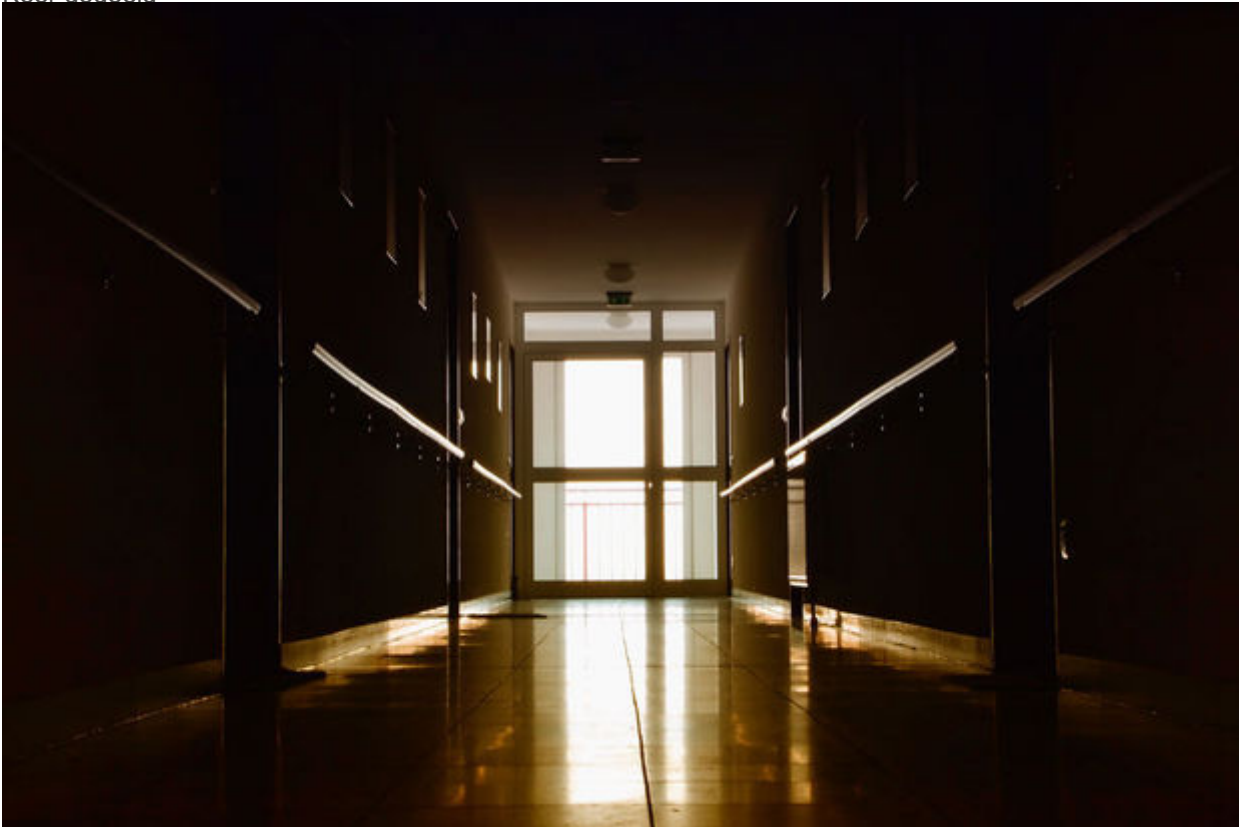
'Wat betekenen conservatief en progressief in het debat over het levenseinde?'

'Bio-ethische thema's lijken me te belangrijk om ze te slachtofferen op de bank van het eigen ideologisch gelijk', schrijft Hans Geybels van Logia, 'In het debat over het levenseinde staat veel meer op het spel dan het spel tussen progressief en conservatief.'

14

Keer gedeeld

Lees later

© istock

Nog niet zolang geleden poneerde een hoofdredacteur van een progressieve krant dat er dringend een front moet gevormd worden tegen het oprukkende conservatisme. Belangrijke verwezenlijkingen zoals zones 30 komen in gevaar. En dat euthanasie voor psychiatrische patiënten nog steeds niet bij wet geregulariseerd is, is een bewijs om verder *la fuite en avant* te nemen. Die laatste uitlating is enigszins raadselachtig, want in een editoriaal van dezelfde krant stond een paar dagen daarvoor nog te lezen dat de conservatieven misschien nog gaan gelijk krijgen: we zitten op een hellend vlak.

Ik vraag me eigenlijk af wat progressief en conservatief betekenen in het debat omtrent het levenseinde. Ik zou nog andere maatschappelijke problemen kunnen aankaarten waarop progressief-conservatief speelt, maar ik beperk me tot enkele bio-ethische kwesties. Progressief lijkt in deze te betekenen: alles wat breekt met

vroeger'. Conservatief lijkt dan te zijn: alles houden zoals het vroeger was, niks veranderen.

Het kan toch niet zo zijn dat uitsluitend een van beide het bij het rechte eind heeft? Waarheid zit nooit in een kamp. Ze ligt ook niet vast. Of beter: misschien ligt ze vast, maar als mensen zullen we er nooit volledig vat op kunnen krijgen.

DELEN

Wat betekenen conservatief en progressief in het debat over het levenseinde?

Gelukkig maar, want anders zou er niks meer te ontdekken vallen. Dat is meteen waarom de waarheid uitnodigt tot voorzichtigheid. In het verleden hebben vechtende partijen zich te snel omgord met het zwaard van de waarheid, met alle gevolgen vandien.

ADVERTISING

Bio-ethische thema's lijken me te belangrijk om ze te slachtofferen op de bank van het eigen ideologisch gelijk. Als de overgrote meerderheid van psychiaters pleit voor de grootste voorzichtigheid inzake euthanasie voor psychiatrische patiënten, waarom moet dit dan per se nu beslecht worden? Als blijkt dat die psychiaters uit diverse hoeken komen (katholiek en vrijzinnig in dit geval), waarom moet die wet er dan nu doorgejaagd worden?

Hetzelfde is al gebeurd met de uitbreiding van de euthanasiewet voor kinderen. Toen er na een jaar eindelijk een kind was, stonden de kranten vol. Eindelijk! 'Zie je wel dat de wet nodig was ...' Het is duidelijk dat iets als euthanasie verzeild is geraakt in ideologisch getouwtrek.

Er staat veel meer op het spel dan het spel tussen progressief en conservatief. Het gaat in deze dossiers om menselijkheid. Zowel katholieken als vrijzinnigen die uitgaan van een authentiek humanistisch mensbeeld kunnen niet anders dan zeer omzichtig omspringen met kwesties die de menselijkheid bedreigen. Het is gewoon een waarheid (en niet enkel een progressieve of conservatieve waarheid) dat dit mensbeeld opschuift in de richting van de *homo economicus*: de menselijke waardigheid wordt afgemeten aan de hand van economische parameters, aan de hand welk nut iemand al dan niet heeft binnen onze samenleving, aan de hand van wat hij of zij letterlijk 'opbrengt'.

De psychiaters **Paul Verhaeghe** en **Dirk De Wachter** - van verschillende ideologische signatuur qua universiteit waaraan ze verbonden zijn - leveren een alarmerende analyse waarbij ons neo-liberaal bestel de waarde van een mens herleid wordt tot zijn (economische) prestaties. Het neo-liberale wereldbeeld bedreigt zowel links als rechts, progressief als conservatief. Het nodigt beide uit tot een grondige reflectie en koerswijziging. In de feiten worden beide uitgenodigd - ik wou haast schrijven *veroordeeld* - tot de dialoog.

Hans Geybels is professor theologie aan de KU Leuven.